

Asia: VN/854/2022

Hallituksen esitys sote-uudistusta koskevien rahoituslakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kuntien rahoitusta koskevat ehdotukset

-

2. Hyvinvointialueiden rahoitusta koskevat ehdotukset

-

3. Yliopistosairaalatekijää koskeva ehdotus

Yliopistosairaalisän osuus hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon koko maan rahoituksessa olisi 1,7 prosenttia. Yliopistosairaalatekijää esitetään omaksi kriteeriksi ja sen rahoitus tulee mallin sisältä pienentäen asukasperusteista rahoitusosuutta.

Näin toteutettuna yliopistosairaalisä vähentää hyvinvointialueiden rahoitusta. Esimerkiksi Kainuun hyvinvointialueella rahoitus vähenee 4,6 miljoonaa euroa eli -64 euroa per asukas.

Yliopistosairaalisää ei saa vähentää hyvinvointialueilta, vaan yliopistosairaalisä pitää tulla varsinaisen laskennallisen kustannuksen päälle. Yliopistolliset sairaalat ja hyvinvointialueet laskuttavat joka tapauksessa kustannuksia muilta hyvinvointialueilta. Näin voidaan varmistaa, että erillisrahoitus hyödyttää yhtäläisesti kaikkia yhteistyöalueen hyvinvointialueita.

Yliopistosairaalisän myötä siirretään noin 350 miljoonaa euroa rahoitusta alueilta, joissa on tarpeen perusteella korkeampi palvelujen rahoituksen tarve per asukas, ja jotka kärsivät joka tapauksessa asukasperusteisuudesta ja kokonaisrahoituksen vähenemisestä muuttotappion vuoksi. Käytännössä nyt esitetyllä rahoitusmuutoksella rahaa siirretään 13:lta alueelta yhdeksän alueen käyttöön.

Kainuun hyvinvointialue ei voi pitää perusteltuna nyt esitettyä luonnoksen mukaista rahoitusmuutosta. Kokonaisuutena tarkasteltuna toimivan YTA-alueen näkökulmasta on perusteltua turvata yliopistosairaaloiden toiminta, sillä koko YTA-alue hyötyy yliopistollisen sairaalan toimivuudesta, mutta tämä ei saa tapahtua toisten alueiden kustannuksella. Eikä ei-yliopistollisten sairaaloiden hyvinvointialueiden (kuten Kainuu) palvelutoiminnan rahoitus pohjaa voi vähentää siirtämällä rahoitusta yliopistosairaaloiden TKKIO-toimintaan. Sen sijaan yliopistosairaaloiden lisärahoitustarve tulee kattaa erillisellä rahoituksella.

Kertakorvauksen maksatus tulee toteuttaa tilikauden 2023 aikana.

4. Vaikutusarvioinnit

Pahimmillaan esitetty rahoitusmalli johtaa lainsäätäjän ei tarkoittamiin palvelujen leikkauksiin etenkin alueilla, joissa on jo lähtökohtaisesti haasteita vastata alueen asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluista.

5. Muut huomiot

Kainuun hyvinvointialue pitää tärkeänä, että hyvinvointialueiden rahoitusjärjestelmä perustuu tarvepohjaiseen rahoitukseen ja alueen palvelutarvetekijöihin eikä niinkään alueiden asukasmääriin.

Kainuun hyvinvointialue pitää niin ikään luonnokselle annettua lausuntoaikaa erittäin lyhyenä suhteessa esitettyihin merkittäviin muutoksiin.

Immonen Eija
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä - Lausunnon antaja
Kainuun hyvinvointialue